

RABİA BAŞA

BERGAMA'YA İLK GELİŞİMDİ VE BERGAMA'YA DAİR ZİHNİMDEKİ T OTOBÜSTEN KALE MAHALLESİ'NE OLAN İSTİKLAL MEYDAN'INDA İN KILIMCILAR VE ANTİKA DÜKKAN ESNAF DÜKKANLARINDAN VE Kİ BİR DÖNÜŞÜM GEÇİRMEDİĞİ K KALDIRDIĞIMDA ANTİK PERGAM PERGAMON AKROPOL'ÜNÜ GÖR HEYECANLANDIRDI. KALE MAHA MEYDAN'INA KOMŞU OLAN SOKA VE ŞİMDİNİN İÇ İÇE GEÇTİĞİ BU MAHALLESİ'NDEYDİM ARTIK. ESK MİMARISI VE EVLERİN RENKLERİ DİKKATLİCE İNCELEDİM. SOKAKL ŞEYLERDEN BİRİ DE İNSANLARIN EŞYALAR OLDU. KAPI ÖNLERİNDE EŞYALAR MAHALLE KÜLTÜRÜNE D ÖĞLE SAATLERİ OLMASI NEDENİY KİMSE YOKTU AMA İLERLEYEN SA DUYACAĞIMDAN EMİNDİM. SOKA MOTORSİKLETİN TERCİH EDİLME OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜM. ANCAK MOTOSİKLET VE ARABAYA RASTL ARAÇLARIN DURUP BENİ BEKLEM İLERLEYEN SAATLERDE TAHMİN E DUYMAYA BAŞLADIM. YOLUMU 'C DEĞİŞTİRİYOR, MAHALLEDEKİ SO YÖNLENDİRMESİNE İZİN VERİYOR DUYMAMLA BİRLİKTE, GÜZERGA DOĞRU YÖNELTMEME BAŞLADIM. İNSANLAR SOHBET EDİYOR, ÇOC EVLERİN ÖNÜNDE ÇAY İÇEN, ÖRC YEDİREN, ÇOCUĞUNU UYUTMAYA ÇIKARAN İNSANLARLA KARŞILAŞ ETTİM, BERGAMA'YA DAİR ANLATI KARŞILAŞTIĞIM HERKES ÇOK SİC YARDIMSEVERDİTAŞ KÖPRÜYE DO BİR BAKKALA GİRDİM VE SOHBET

Bergama'ya ilk gelişimdi ve buraya gelmeden önce Bergama'ya dair zihnimdeki tek imge haritadan ibaretti. Otobüsten Kale Mahallesi'ne çok yakın bir mesafede olan İstiklal Meydanı'nda indim. İner inmez dikkatimi kilimciler ve antika dükkanları çekti. Çevredeki küçük esnaf dükkanlarından ve kilimcilerden bölgenin aşırı bir dönüşüm geçirmediğı kanaatine vardım. Kafamı kaldırdığımda antik Pergamon'un yönetim merkezi olan akropolü görmek beni çok heyecanlandırdı. Kale Mahallesi'ndeki yürüyüşüme İstiklal Meydanı'na komşu olan sokaklardan başladım.

Geçmişin ve şimdinin iç içe geçtiğı bu yerde, Kale Mahallesi'ndeydim artık. Eski Rum evlerinin taş dokusu, mimarisi ve neredeyse tüm evlerin renkleri muhteşemdi. Yapıları dikkatlice inceledim. Sokaklara dair dikkatimi çeken şeylerden biri de insanların kapı önlerine koydukları eşyalar oldu. Kapı önlerindeki koltuklar ve sandalyeler mahalle kültürüne dair ipuçları veriyordu. Öğle saatleri olması nedeniyle sokaklarda kimse yoktu ama ilerleyen saatlerde sohbet seslerini duyacağımdan emindim.

Sokaklar dardı ve motosikletin tercih edilme sebebini sokakların darlığı olduğunu düşündüm. Ancak birkaç işlek sokak dışında motosiklet ve arabaya rastlamadım. Fotoğraf çekerken araçların durup beni beklemesine ise oldukça şaşırdım. İlerleyen saatlerde tahmin ettiğim gibi sohbet seslerini duymaya başladım. Yolumu görüntülere bağılı olarak değıştiriyor, mahalledeki sokakların beni yönlendirmesine izin veriyordum. Ancak sohbet seslerini duymamla birlikte, güzergahımı duyduğum seslere doğru yönelttim.

Evlerin önünde toplanan insanlar sohbet ediyor, çocuklar oyun oynuyordu. Çay içen, örgü ören, çocuğına yemek yediren, uyutmaya çalışan, köpeğini dışarıya çıkaran insanlarla karşılaştım. Yanlarına gidip sohbet ettim, Bergama'ya dair anlattıklarını dinledim. Karşılaştığım herkes çok sıcakkanlı ve yardımseverdi.

Taş köprüye doğru yürümeye devam ettim. Bir bakkala girdim ve onunla sohbet etmeye başladık. Bana, Selinos çayının bir bölümünde ikiz tonozların üstünde kurulan yerleşim alanı için "ne yerde, ne gökte" dediğini söyledi. Araştırdığımda bu bölgenin günümüzden 1900 yıl önce imparator tarafından inşa edilmiş 196 metre uzunluğunda üzerinde caddelerin ve evlerin yer aldığı bir antik köprü olduğunu, bu yüzden de Evliya Çelebi'nin bu alanı "ne yerde, ne gökte" olarak tanımladığını öğrendim. Sadece bu bilgi bile mahalleye olan ilgimi arttırdı.

Taş köprüde durdum ve Selinos çayındaki kurbağaların seslerini dinledim. Önümde hareketli şehir, arkamda sessiz ve hareketsiz akropol vardı. Kozak yaylasına doğru giden uzun taş kamyonlarının gürültüsü sessizliği bozuyordu.

Ağustos ayının bu sıcak gününde dinlenecek bir gölge ararken kendimi Sultan I.Bayezid tarafından 1399'da yaptırıldığını öğrendiğim Ulu Cami'nin sessiz ve sakin bahçesinde buldum. Ve Kale Mahallesi'ndeki ilk yürüyüşümü bu noktada tamamladım.

Bergama'ya ikinci kez ise eylül ayında geldim, bu defa Kale Mahallesi'ndeki yürüyüşümü Pergamon Akropol'üne komşu olan mahallenin sınırlarında gerçekleştirdim. Mahallenin tekinsiz sokaklarını, çıkmazlarını, antik şehrin ıssızlığını ve doğasını keşfettim. İçinde artık yaşam olmayan evlere girerek yaşamın izlerini sürdüm. Geçmişin ve şimdinin parçaları bu kez terkedilmiş bir evin dökülen sıvasının altından çıkan eski bir desen, evi hala koruyan bir muska, yanan bir evden kalan koltuklar ve toprağın üzerindeki seramik parçaları olarak hafızamdaki yerlerini aldılar.

Ağustos - Eylül 2020, Bergama.

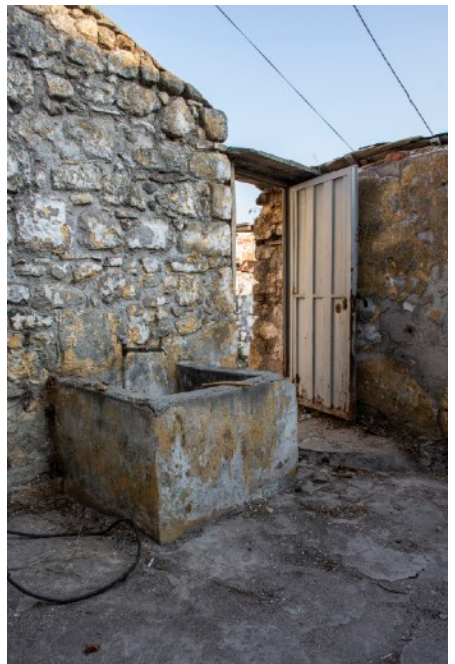

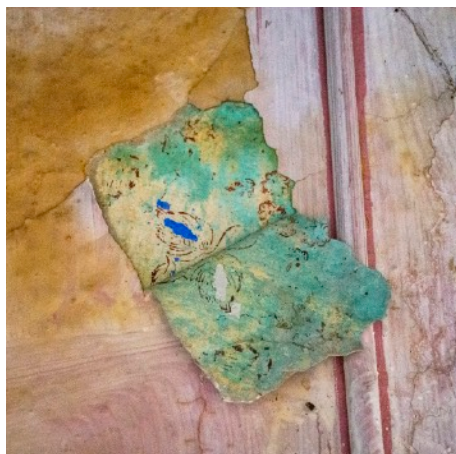
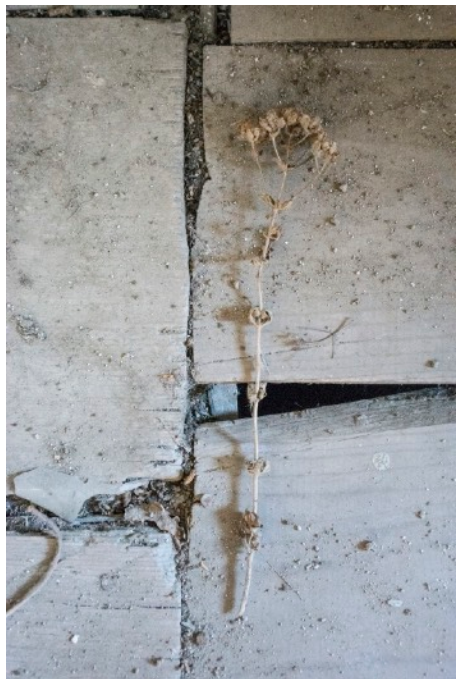

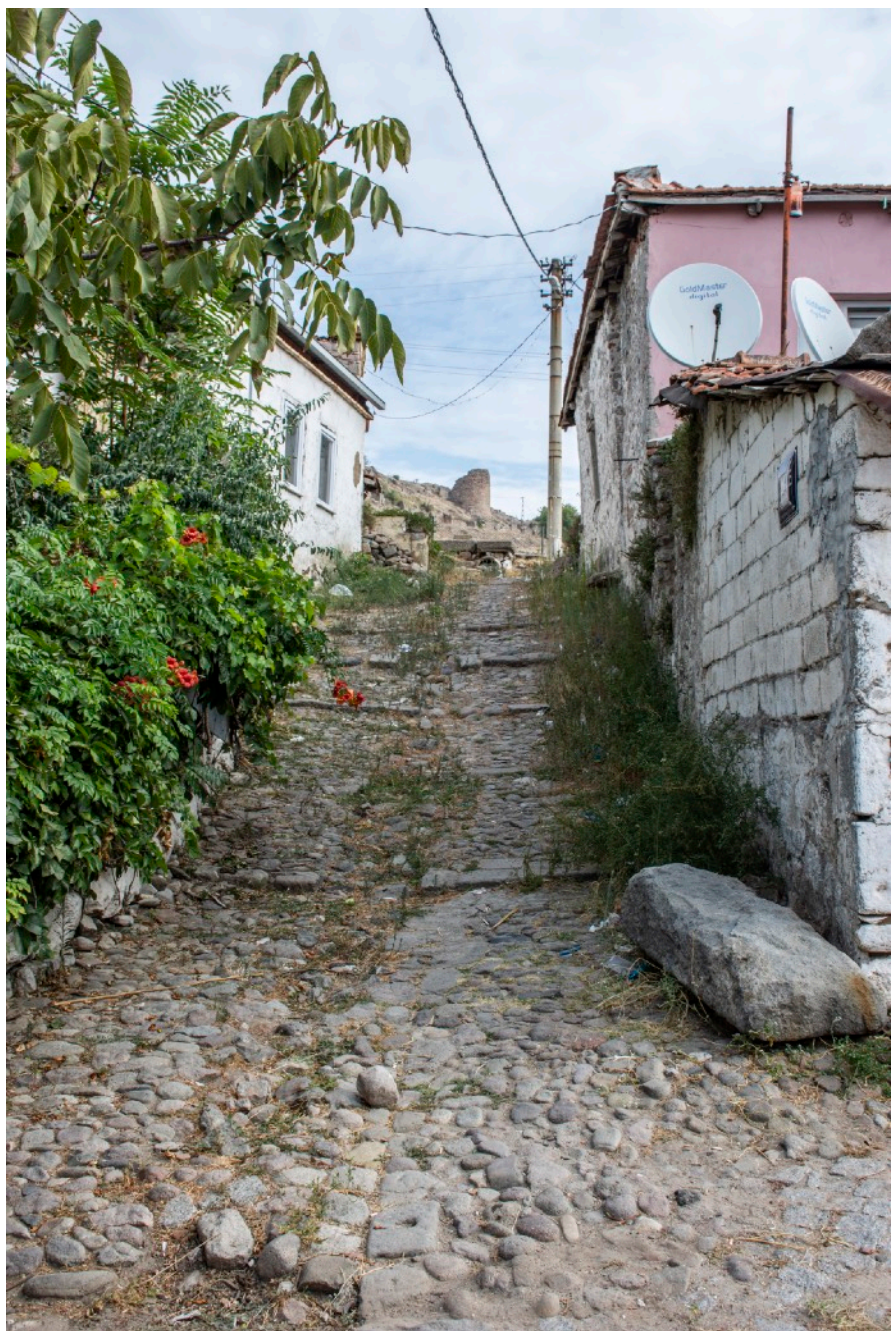

Kültür
için
Alan

Bu fanzin Sarı Denizaltı Sanat İnisiyatifi'nin Kültür İçin Alan tarafından desteklenen
"Bir Mahallenin Hafızası: Kale" sergisi için basılmıştır.

Ekim 2020 , İzmir

MİDİ VE BURAYA GELMEDEN ÖNCE
TEK İMGE HARİTADAN İBARETTİ..
ESİ'NE ÇOK YAKIN BİR MESAFEDE
A İNDİM. İNER İNMEZ DIKKATİMİ
NLARI ÇEKTİ. ÇEVREDEKİ KÜÇÜK
KILIMCILERDEN BÖLGENİN AŞIRI
ĞI KANAATINE VARDIM. KAFAMI
ION'UN YÖNETİM MERKEZİ OLAN
KROPOL'ÜNÜ GÖRMEK BENİ ÇOK
LLESİ'NDEKİ YÜRÜŞÜME İSTİKLAL
AKLARDAN BAŞLADIM.GEÇMİŞİN
N İÇ İÇE GEÇTİĞİ BU YERDE, KALE
KI RUM EVLERİNİN TAŞ DOKUSU,
RENKLERİ MUHTEŞEMDİ. YAPILARI
AKLARA DAIR DIKKATİMİ ÇEKEN
RİN KAPI ÖNLERİNE KOYDUKLARI
RİNDEKİ KOLTUK, SANDALYE GİBİ
ÜNE DAIR İPUÇLARI VERİYORDU.
ENİYLE KAPI ÖNLERİNDE OTURAN
EN SAATLERDE SOHBET SESLERİNİ
N EMİNDİM. SOKAKLAR DARDI VE
E SEBEBİNİ SOKAKLARIN DARLIĞI
K BİRKAÇ İŞLEK SOKAK DIŞINDA
AMADIM. FOTOĞRAF ÇEKERKEN
EMESİNE İSE OLDUKÇA ŞAŞIRDIM.
N ETTİĞİM GİBİ SOHBET SESLERİNİ
'GÖRÜNTÜLERE' BAĞLI OLARAK
MAHALLEDEKİ SOKAKLARIN BENİ
RDUM. ANCAK SOHBET SESLERİNİ
ERGAHIMI DUYDUĞUM 'SESLERE'
İM.EVLERİN ÖNÜNDE TOPLANAN
ÇOCUKLAR OYUN OYNUYORDU.
ÖRGÜ ÖREN, ÇOCUĞUNA YEMEK
YA ÇALIŞAN, KÖPEĞİNİ DIŞARIYA
AŞTIM. YANLARINA GİDİP SOHBET
DAIR ANLATTIKLARINI DINLEDİM.
ĞİM HERKESE ÇOK SICAKKANLI VE
DOĞRU YÜRÜMEYE DEVAM ETTİM.
SOHBET EDERKEN BANA SELİNOS

BİR MAHALLENİN HAFIZASI: KALE